Zeitschrift

für

HEBRÆISCHE BIBLIOGRAPHIE

Unter Mitwirkung namhafter Gelehrter

herausgegeben

von

Dr. A. Freimann und Dr. H. Brody.

Jahrgang IX.

Frankfurt a. M.

->==

Verlag von J. Kauffmann.

1905.

مادارات مادارات المادار را المادار را

ארוה: מפנת פי מפנת פו מפנת פו מפנת פו מפנת פי

2b bis

e_eben h vern sidd -25 a, -23 h = 7 :

e tong stellte, o neo with the stellte, o neo with the stellte in the stellte in

.16

(Bes Tit Sch Red

Register.

Bibliographie.

[Besprochene oder von einer Notiz begleitete Schriften sind mit o vor dem Titel bezeichnet; vor der Seitenzahl steht o dort, wo von mehreren angeg. Schriften nur ein Teil besprochen ist. Rührt die Besprechung nicht von der Redaktion her, so ist der Name ihres Verf. oder sein Zeichen vor oder nach der Seitenzahl in () angegeben.]

a) Hebräische Titel.

,			
קיבץ סזוריו וכחביו	המעמר 86.	ן ניכוח_יוסף והשכמים	סאבן העור 66.
.161	מצות גדול 102.	.67	סאהבת ציון וירושלים 7.
קול נהי 6.	פקור ההלכות והדינים	ויעתר יצחק 98.	.162 0
קרית ספר 138.	.83	וישב משה (שו״ת) 33.	אהכת הקדכונים 161.
סרב מלכי"א (-Griin	מרכה תורה 102.	לכרון אברהם 7.	אוצר פתגמים מחכמים
.7 (hut	משה ידבר 163.	יסהומן 1	.98
רגשי לב 137.	משנה כסף 162.		אור צדיקים 185.
רועי ישראל (שו"ת) 38.	כשום וצרק 67.	הקיים 66	אספקלריא המאירה 36.
ישאילת שלום 102.	נחלת ישרים 8.	חמדת שאול (103.	סאשריון 137.
שו"ת מהרא"ל 39.	נשמת אדם 66.	חשק שלמה 7.	(10 ml.mm mm
שאלות לאוביות 65.		120 %	בית משולם 98. בן עמי 135.
שיר ושבחת 191.	מבוב [רי פחחיה],162.	יגון לבן 132. יד דוד 162.	בן עםי פסו.
שירי מנחם 7.	סרור ומחזור כל בו 135.	יו דור 102.	.98
שלום המלכות 103.	[סדר אליה: זוכא] 98.	מהיובל (B-y) 36.	בני משה 98.
שלום החלמוד 182.	סדר פרויש 66.		בנין אריאל 185.
שערי ציון 103.	סדר עולם 162.	*יורישע פאלקסצייטונג	בקשות ופומונים: 66
שערי תורת החקנות.	סדרים והתרכזות 162.	ב. *יודישע פרויענוועלט 2.	ברכה מציון 102.
161	ספורי יעקב 137	יידישע געשיכטע 163.	ברכת משה 168.
.99 (S.S) פתו חיים (	ספורי המקרא ראה	*סילקום מערבי 5.	4.7
תורדות רי ידעיה הפניני	תנייך. סטורים ובעשיות 1374.	ילקום הגרשוני 67.	נאולת_אברהם 102.
.138	סזורים ובעשיות 137.	יצב גבולות 88.	גבורות אל 102.
סתולדות ישראל 7.	ספורים וציורים, 162.	יתומים 131.	גזע חרשישים 36.
תוכפות בו יחיאל 162.	ספרי חכמי יון 181.	CO Campile of a CP	נסן אדרת 98
[74"] 88.	(Grun- Ypown) 1000	כבוד חכמים 98.	דברי נביאים ראה תנ״ך.
.131 (J.E.) - o	.97 (hut	כסאות למשפמש 88.	דגל מחנה אפרים
.7 ס איוב 7.	סעל פרשת דרכים 65.	לג בעומר 181.	.102 (שרית)
ס - חמש מנלות 7.	עקב ענוה 86.	יסלוח ארץ \"ישראל יסלוח ארץ בישראל	סדור רבניו וכופריו 66.
- ספורי המקרא 131.	ערך מלין ,103.	.5 (B-y)	דרך החיים 135.
- דברי נביאים 131.	(Krauss) o	. U (D-3)	דרך סלולה 8.
חלכוד ירושלמי 163.	.135	מאור חדש 98.	דרש משה 102.
- מסי כגלת חענית	פלא יועץ 84	מגן אבות 131.	דת ודין 103.
.137	פרקי הלמוד 65.	מות ישרים 132.	
[תנא דבי אליהו] 162.		ממה אהרן 102.	קנדה של מכח 34.
חשלה למשה 88.	צבי לצריק 102.	מילי דפסחא 36.	הגהות (J. T.) ההגהות o
פתפסיר תהלים	ציונים לתורה 83.	מנחת בלולה 7.	הירשלי 181.
.33 (Eppenstein)	ציורים ורשימות 135.	מנחת ישראל 6.	הליכות אליהו 99.

Autoren und Schlagwörter.

Abraham Halevi b. | Berschadski, A.L. | Conder, C. R. 68 Josef (Grünhut) 97 Abrahams, J. 69. 176 Abramowitz, S. J. 131 oAchad Haam 65 Adams, J. 163 Adler, C. 6 Alcock, G. A. 67 Alexander, L. A. 65 Alkalay, B. 33 Almosnino, M. 83 Altschüler, M. 4 Anderson, R. 67 Andorn, S. 163 Annuaire israélite 6 Aschkenasy, S. 98 Anerbach, J. 8. 163 Bacher, W. 163 Bacon, R. 103 Balaban, M. 163 Balakan, D. 163 Baltzer, J. P. 163 Bamberger, M. L. 39, 138 -, N. 8 , S. 103 Baneth, E. 8 Banks, L. A. 163 Barnabé d'Alsace 39 Beardslee, J. W. Begley, W. 168 Ben Ami 131 Ben-Awigdor 1 Ben-Zion 131 Bender, A. 163 Benedikt, M. 131 Bénsew, S. L. 131 Benzinger, J. 8. Cheyne, T. K. 68. 108

Benzion, 181

103. 164

Bernfeld, S. 2

Berliner, A. 67.

Bernstein, M. H. 98 Cohn, E. 4

Bertheau, E. 103 Bezold, C. 39 Bialik 131 Bibel 131 Bibel (J. E.) 131 Bibel in der Kunst 164 Biblia hebraica 98. Bischoff, E. 8. 164 Bisko, A. L. 65 Blake, B. 67 —, W. 39 Bliss, F. J. 39 Bloch, M. 161 -, Ph. 103, 104 Blogg, S. E. 65 Boehme, H. 164 Bokor, Armin 2 oBondi 8 (Ginzberg) 104 Bonifas, H. 67 Bonnes 39 Brann, M. 8. 164 Braun, J. 6 Browning, R 164 Bruell, A. 67 Buchwald, S. 66 Budde, K. 164 Buhl, Fr. 167 Burney, C. F. 164 Butler, C. E. 67 Cahen, A. 176 Carpenter, J. 164 Carruth, W. H. 40 Cassel, D. 164 Chajes, H. P. 132 Chalfan, M. 98 Chambers, A. 68 Chanales, N. 6 Chanoch b. Abraham 66

164

Clarnet, A. 164

Cohen, R. H. 66

Ceblenz 165

Cornill, C. H. 107. 165 Condenhove, 165 Cullen, J. 165 Curtis, W. E. 39 Cylkow, J. 7. 165 Dalman, G. 165 Davidson, A. B. 39 Delétra, Ch. L. 68 Delitzsch, Fr. 39. 40 Denais - Darnays 165 Dennert, E. 68 Dessauer, E. 107 Deutsch, M. 7 Deutschmann, Ch. A. 132 Diettrich, G. 40 Doctor, M. 107 Doeller, J. 165 Dolitzky, M. M. Douglas, G. C. M. 165 Drexler, E. 165 Dubnow, S. M. 165 Duenner, J. H. (J. T.) 132 , L. 172 Dzinbas, A. J. 7 Eckstein, A. 166 Efron, A. 33 Ehrlich, A. B. 8 Einführung in die hl. Schrift 165 o Eisenstadt, B. 66 Elias, Jacob 166 eElieser b. Nathan Elzas, A. 165 Emin 40 Encyklopedia, Jewish 169 Endler, Fr. 173 Engel, J. 33. 98 Engert, Th. 168

Eppenstein, S. 107

o Epstein, M. (Horovitz) 40 Evans, M. 166 Faerber, R. 40, 166 Fagnani, C. P. 68 Falk, Fr. 166 oFamilienblatt, Israelitisches .2 Festschrift . . . der isr. Religionsges. 166 Feyerabend, K. 107 Fiebig, P. 172 Fleming, A. 166 Frank, A 166 Frankl, O. 41, 108 Freudmann, G. 109 Freund, W. 8 Friedberg, B. 98 -, M. S. 161 Friedlaender, 166 -, M. H. 166 , S. 162 Friedmanu, E. 166 , M 98 Fries, S. A. 41 Frischmann, D. 135 Frohnmeyer 108 Fromer, J. 166 Funk, S. 41 offalabert, F. 166 [Gebete] 7. 34, 135. 161 Geiki, C. 41 Gelbhaus, S. 166 Gerechtigkeit, Die3 Gerson, A. 166 Gesenius, W. 167 Geyser, N. 68 Giesebrecht, Fr. 8 Ginsberg, L. 188 o-, U. 65 Ginsburger, M. 108 Girdlestone, R. B. 167

Gnandt, A. 167

Gollancz, H. 167

Gottheil, R. 138

Ore

Gu

Ha

Grav. G. B. A. 167 Gressmann, H. 167 Gross, N. 3 Grossberg, M. 137 Gruell, B. 167 Grünhut, L. 162 Grunwald, M. 8 Günzburg, D. 41 Gutmann, A. 135 Guttmacher, A. 167 Hanewinkel, F. 167 Hannus, C. 41 Harford, G. 164 Haering. Th. 68 Harpentius, L. 167 Hass, J. 3 Haupt, P. 9 Haussleiter 9 Hayden, M. P. 167 Heilborn, E. 168 Heller, J. 98 -, S. 168 Herrmann, J. 108 Herschel, M. 168 Hess, M. 168 Heumann, A. J.162 Heyes, H. J. 9 Hickl, M. 3 Hill. G. F. 75 Hillel, F. 68 Hirsch, S. A. 103 —, S. R. 9, 68 Hoberg, G. 108 Hochschule 168 Hoffmann, A. 108 -, D. 9 Hoffnung, Unsere 3 Hoelscher, G. 168 Holzhey, C. 166 Hoepfl, H. 108 Hovey, G. R. 68 Howard, N. 168 Hummelauer, Fr. 168 Hurwitz, E. G. 98 Hütten, G. 17 Jackson, F. J. F. 168 Jacob, B. 9. 168 Jacoby, A. 2 -, G. 168 Jahn, G. 168 Jahrbuch 6

. (Ho.

40, 166

P. 68

att. Is-

.. der

onsges.

I, K.

. 166 166

41, 108

G. 109

8

B. 98

r M.

E. 106

. 41

166

F. 166

34. 135.

3. 166

eit, Die3

W. 167

6S Fr. 8

M. 108 R. B.

167

. 138

166

D. 135 108

01

166

3 2

150

86

oJahrbuch der jüd .- Lagrange, M. J.170 lit. Gesellsch. 169 o Lamm, L. 170 Jahresbericht, theo- Lange, Fr. 69 Laniado, E. 102 logischer 6 Laqueur, R. 13 Jakob aus Lissa 36 Last. J. 162 Jastrow, M. 168 oJawitz, W. 7 Lattes, A. 170 -, D. A. 170 Jedlicska, J. 138. Lauterbach, S. 7 Lee, J. F. 170 Jensen, J. M. 41 Leimdörfer, D. oJerabek, L. (B-y) 9 Jesajawitz, H. 98 170. 171 Jeschurun 2 Levi, Js. 69 Levy, A. 109 -, G. B. 69 Jona, E. 170 Jonge, M. de 108 Jordan, W. G. 169 Lewin, A. 102 Josef ibn Kaspi162 - , H. 102 oJozef Flawiusz -, L. 109 o -, - (A. Fr. und (S. P.) 169 Löwenstein) 13 Joseph, M. 170 Jskraut, J. G. 170 S. 135 oJubelschrift Lewis, H. E. 171 Sokolow(B-y) 36 Lichtenstein J. 171 Lieben, S. H. 109 o Kahle, P. (Poznanski) 11 Linchini, L. 42 Loisy, A. 171 Loos, C. L. 168 Lotz, W. 15 Kahn, A. 41 Kalischer, H. 108 Karo, J. 135 Katz, A. 170 Loevy, J. 109 Kaufmann, D. 168 Loewe, H. 2 Kayserling, M. 16 oLoewenstein, L.15 Kennedy, J. 68 Loewy, A. 69 -68Lubarsky, A. 135 Kent. C. F. 170 Lublinski, S. 171 Kippenberger, J. 41 Lucas, A. 69 Lüdtke, W. 17 Kirszrot, J. 173 Kistner, A. 170 Kittel, R. 98 -, -- 41 Ludwig, A. 42 Lunez, A. M. 5. 66 Klein, S. 66 Macalister, R. A. S. Kleinert, P. 170 39 Koeberle, J. 108 Koehler, W. 6 Macphic, J. P. 69 Maggs, J. T. L. 67 Kolesniker, E 99 Magnani, S. F. 171 Koenig, E. 41 Maignial, M. 171 Koenig, Ed. 170 König, X. 170 Königsberger, B. 2 Maimonides 109 Major, A. 9 Malcolm, A. 171 Kottek, H. 109 Mandl, B. 171

Kramer, G. 41

99 Kubo, J. 98

oKrengel, E. (S.S.)

Marcus, A. 171

Margel, M. 69

Margulies, Ch. 162

Margulies, G. 102 Mari, F. 42 Marti, K. 16 Marx, A. 162 - 8 Maurer, F. 109 Mautner, J. 16 McCormak, T. J. 40 Meier Halewy 135 Meinhold, J. 171 Melschin 16 o Menachem ben Josef 66 Mendes, J. P. 69 Meyer, Ed. 171 -, S. 2 Mielziner, M. 171 Mischel, W. 171 Michelsohn, J. 98 -, -102Mischnatractate Epstein, E. 172 Moeller, W. 172 Mommert, C. 69 -, - 172 Moorehead, W. G. 172 Moses aus Coucy 102 Moses b. Maimon 172 Moses ibn Chabib 135 Moy, L. 172 oMueller, D. 16 Münz, L. 16 Myhrmann, D. W. 42 Nagl, E. 172 Nathan, N. M. 42 Nathan, Rabbi 109 Nave, O. J. 172 Néplat Zsidó 2 Neteler, B. 172 Neumark, M. 172 Neustadt, L. 2 Nicol 166 Nolan, Ed. 103 Nossig, A. 2

Ochser, Sch. 16

Oettli, S. 16

172

Margulies, S. H 16 Orelli, C. v. 109.

Palaestina 2 Palmer, J. R. 173 Papo, E. 34 Paterson, J. A.39 Petachja aus Regensburg 162 Peters, N. 103 Philippson, L. 16 Pierson, A. W. 173 Pifano, D. 97 Pinches, T. G. 42 Pinkus, F. 173 Pollak, H.121 -, J. 9 oPosnanski, A. (Porges) 69 Prague, H. 6 Preiswerk, H. 75 Preszel, J. 34 Poper 108 Posek, E. 102

oRabbik, Magyar (Marmorstein) 129 Rabbinowitsch, S. D. 102 Rabbinowicz 137 , M. 131 Radin, A. M. 4 o Radlinski, J. (Poznanski) 138 Rappaport, B. B. 102 Ratisbonne, Th. 173 Ratner, B. 7, 162 Rattray, A. 173 Rau, A. 16 Rawitzki 131 Reich, Im Deutschen 3 Reichenberg, N. 3 Reinach, Th. 75 Relazione . . . di Collegio Rabbinico di Firenze 109 Revue 2 Rey, Fr. 173 Rieber, J. 42 oRivista israelitica Robertson, J. 109

Rohrbacher, Fr. 109 | Schwarz, A. 174 Rusenan, W.75.173 Rosenfeld, M. 34 Rosenthal, H. 4 - , L. A. 173 , M. 173 Rosenzweig, A. 16. 109 Rothschild, S. 173 Rothstein, J. W. 76. 173 oRonanet, G. 173 Rubinstein, M. N. 102 Rundschau, Jüdische 2 Rupprecht, E. 168 Ruzicka, R. 75 o Safrus 173 Salfeld, S. 17 Sampey, J. R. 173 Samuel, S. 173 Sauberzweig-Schmidt 17 Saul aus Amsterdam 185 Schaffer, P. 174 Schalom - Aleichem 137 Schapira, J. 102 Scheftel, Ch. J-(Kranss) 135 , J. 103 Schell, H. 174 Schiaparelli, G. 17 - 174 Schieler 42 Schlatter, A. 174 Schlesinger, J. 162 Schloegl, N. 76 Schmid, Fr. 174 Schmidt, G. 42 Schmitz, H. J. 17 Schollmeyer, E. 17 Scholz, W. 174 Schon, L. 110 Schottenfeld, B. v. 42 oSchreier, B. (Eppenstein) 34 Schueck, B. 103 Schwab, M. 42

-, -174

Stimme, der Wahr-

Schwerdscharf, M. J. 8 - 36 Seligmann, C. 42 Sell, H. T. 174 Sellin, E. 110. 174 Semjatizki, A. 162 oSemplowska, St. 174 Silbermann, S. 174 Silberstein, D. J. 162

Singer, J. 169 Sirach, 103 Sivers, E. 175 oSliwkin, Ch. S. 36 Slonitz, N. 175 Smith, G. W. 175 -, W. R. 76 Sofer, J. 137 Sondbeimer, H. 17 Spiegelberg, W. 17 Spira, S. 103 Stade, B. 76 Stark, W. 110. 175 Stassoff, V. 41 Stein, A. (Lieben) 17 -, M. 129

Steinhardt, M. 2 Steinschneider, M. (Marx) 139 Stern, G. 67 Sternfeld, B. 103 Steuernagel, C. 175 Stewart, R. L. 76

heit 110 Stitt, S. S. 175 Stocks, H. 164 Stosch, G. 175 Strack, H. L. 175 Student, Der jüdische 4 Sulzbach, A. 66.175 Suwalski, J. 1

Swarkar, S. 75 Szper, L. 137 Szerbo, F. 174

Talmud 137 oTawjew, J. Ch. 1 Thumim, M. 36

Toledano J. M 137 Trani, M. 138 Trietsch, D. 2

Uhry, J. 176 Ukazatel 176 oUngnad, A. 76

o Yassel, E. (Poznanski) 141 Verax 176 Veröffentlichungen . . . für Statistik 110 Viertel jahrsschrift für Bibelkunde 4 Views 110 Volk, W. 43 Volksblatt, Jüdisches 2 Voelter, D. 20 -, -176

Wace, H. 43 Was ist . . . der Deutsch - Israel. Gemeindebund 110 Wechsler, M. 163 Weczerzik 110 Weidner, R. F. 176 Weil, B. 176 Weinberg, M. 43 Weiss, M. 67 o Weisse, J. 138 Wellhausen, J. 176 Wildeboer, G. 110 Wilke, Fr. 176 Wittels, F. 21 Wittmann, M. 44 Wolf. G. 21 Wolff-Beckb, B. 21 Wolfsohn, J. 110 Wukadinovicz, Sp.9 Wuensche, A. 176

o Vahuda, A S. 21 Year-Book 6 Yellin, D. 176

Zapletal, O. 21 _, V. 176

Ziegler-Sturau, A. Zinz, L. 39 oZivier, E. 110 Zapletal, V. 110 Zlociski, T. 176 Zion 3 176 Zeitung, Deutsche Zimmern, H. 167 Zirelsohn, L. 8 -, Th. 168 Israelitische 2

Wissenschaftliche Aufsätze.

Bacher, W., Ein angeblicher Koheleth-Kommentar Saadja Gaons 50. Freimann, A., Die Soncinaten - Drucke in Salonichi und Constantinopel (1526-1547) 21.

-, -, Bibliographie über die Flugblätter von Joseph Süss Oppenheimer 56; 79. -, -, Typographisches 150; 184.

¥ 137

8

6

76

(Poz-

ingen

tistik

chrift

mde 4

Jā-

20

der Israel.

bau 1. 163

10 F. 176

21

1 44

B. 21 110

z,Sp.8 176

S. 21

16

21

G-g., Nachtrag zu G. A. Kohut, Bibliography of the Writings of Mor. Steinschneider 90.

Gottheil, R., Bible Mss. in the Roman Synagogues 177.

Lewinsky, A., Nachtrag zum "Judeneid" 148.

Löwenstein, L., Messiashoffnung 76.

steller und Publizisten 81; 113.

Marmorstein, A., Christliche Hebraisten in Ungarn'111.

Marx, A., Korrektur zum מבר מרוויש 148.

Simonsen, D., Zur Geschichte der Familie Liebmann (Berlin) 44. Zeitlin, W. Anagramme, Initialen und Pseudonyma neuhebräischer Schrift-

Miszellen und Notizen.

Bibliogr. Miszellen von A. Marx: [Eine Streitschrift der Gebrüder Proops] 80. Zwei unbekannte Ausgaben des Traktats Gittin 31.- Moses Franchetta aus Montpellier: יפרי החידה. Mantua 1737; Siddur mit spanischer Uebersetzung, Konstantinopel 1739; Zwei Ausgaben des Midrasch Rabba, Venedig 1545; Zu ZfHB, Jahrg. VIII S. 129f.; Zu S. 131. 61-63. בית תפלת Saloniki 1582; סדר נכון Mantua 1667, 1740. 96. מעשה עשרה הרוגי מלכות Constantinopel ca. 1520; בחיבת עולם Constantinopel ca. 1520; הוקדוה האסים Salonica 1571; Sicilische הושענות 1628, 1766, 1877; מחוור קאטאלוניוא von Menachem Azarja (Venedig 1583); שקון בקשות אנשי בעודה המקרש worden 1619 und 1622, הקון בקשות אנשי אושר אוישין אוישר אוישין אוישר אוישין אוישר אנשי אוישר עמבר (Venedig 1661; שומה 1621 מערבת אליהו Venedig 1661; הלכות לכות ליום שני באדר צדוק הדין ובקשות 1654; מערבת אליהו Venedig 1661; מליחות גדוק הדין ובקשות S. l. e. a. 123–127. שחיטה בקצור באדר באדר אור צהור צהור Prag 1618; Elieser מחזור Prag 1618; Elieser Aschkenasi muso Prag 1618. 189-191; Berichtigungen S. VIII. - B. Friedberg: Nachträge zu meinen לוחות זכרון 31; Berichtigungen zum Catalogue of the Hebrew books in the Br. Museum 157. - Weinberg: [Ueber die von A. Marx S. 30 erwähnte Streitschrift] 68. - [M. F. Beck's Handschriften und anderes] Fr. 127. -Harkavy's חרושים גם ישנים 159. – Malter: Berichtigungen zu Steinschneider's "Die hebr. Uebersetz. d. M.", zu: "Die arab. Lit. der Juden" von demselben 159. – Harkavy: [Notiz zu J. Q. R. XVII, 753 Anm.]]; Theodor: [Zu A. Marx's Miscelle S. 61 "Zwei Ausg. d. Midr. Rabba Venedig 1545"]. — M. Steinschneider: (Schluss von N. 53) Anhang II. Gedichte über Aerzte, Medicin u. s. w. 25—54. Handschriften in Wolfenbüttel, 58. — 55. Gedicht anf צבית חן לבנה כלכנה, 92. — 56. Ein Gedicht eines Josef, 93. — 57. Doppel-ausgaben, 93 f. — 58. L'Astronomia nell' Antico Testamento di G. Schia-parelli, 94. — 59. W. Lüdtke der Bericht des Harun ben Jahja über Rom, 95. - 60. Max Goldstaub, Physiologus Fabeleien über das Brüten des Vogels Strauss, 95. - 61. Pavel Rammingen, Gedanken eines deutschen Edelmanns, 96. - 62. Richard Gosche, Wiss. Jahresbericht über die morgenl. Studien 1874-1875, 119. - 63. Limoges, 120. - 64. Abraham ha-Levi b. Elieser

in Jerusalem, 121. — 65. Ms. Vatican. arab. 881, 121. — 66. Salomo Alammi und Zunz 122. — 67. Abraham Eleasar, 122. — 68. Parallelen zum Traum des Wezirs al-Kifti, vom Erscheinen des verstorbenen Josef ibn Aknin, 122. — 69. J. Marquart, Osteuropäische und ostasiat. Beiträge, 122. — 70. Literaturgeschichten, 153. 71. Die Zerstörung Jerusalem, 154. - 72. Biblische Legenden, 154. — 73. Namenkunde, 164. — 74. Ballspiel, 186. — 76. Zur Blutfrage, 186. — 76. Figurirte Gedichte, 186. — 77. Jacob Salomon Damascenus, 187. — 78. Jakob Lissa, 187. — 79. Lenz, 187. 80. Lobgedicht, 188. 187. — 81. Magnet. 187. — 82. Photographic, 188. — 83. Plantavitius, 188. — 84. Zur Polemik, 188. — 85. Süss Oppenheim, 188. — 86. Tanzmeister, 188. - 87. Glückwunsch zu Zunz's silberner Hochzeit, 189.

Berichtigungnn.

S. 22 nr. 2 hat 368 Bl. — ibid. ergänze: 4a) בירשים von David Kimchi s. a. [1529—30] 147 Bl. fol. [St C. B. p. 874]. — S. 24 vorl. Zeile st. 60 l. 96 Bl. — S. 41 Z. 1 st. Franke I. Frankl. — S. 61 Franchetta's מליחה יפה ist in Kat. Rabinowitz 1881 S. 18 nr. 645 (vgl. H. B. XX, 58) und Suppl. C. B. p. 505 verzeichnet. — S. 126 צורת המקדש zwischen 1619 und 1622 erwähnt schon H. B. X, 139 und Suppl. C. B. p. 500. (Marx). — S. 137 Z. 11 v. u. l. Olexnitz 1769. — S. 138 Z. 5 ergänze B. Fr. — S. 157 Z. 23 st. 1967 l. 1867. — S. 158 st. Trysztak l. Frysztak.

Dr. Marx bemerkt: Herr Dr. F. Perles macht mich aufmerksam, dass ZiHB. VII S. 192 ביבוארים (ciadades Staedte) und אוביירון (hubieron) irrtüm-

lich in zwei Worte gedruckt sind.

S. 61 Siddur Constantinopel 1739 lies אוראשיון בין איל (Ein spagnolisches Gedicht mit Akrotichon אברהם אוה findet sich auch am Ende der spagnolischen Uebersetzung des מנורת המאור Constantinopel 1762 (ככיל עיה) אגרות שריל). Das Buch ist in einem Briefe Luzatto's an Steinschneider (אנרות שריל) p. 11 82) beschrieben. Cat. Almanzi Nro. 859 gibt ביליב als Druckjahr; ich hatte, da die Angabe לפ״ק fehlt, das המול auf dem Tittelblatte wie im Epigraph (ר״ח אדר) nicht mitgezählt. Merkwürdigerweise fehlt das Buch bei Steinschneider und Zedner. — S. 124 חולדות יצחק lies: Saloniki und חולדות יצחק. 1b. Anm. 2. In 15 der hier erwähnten Gemeinden hat Chajim Abraham Gatinho um 1700 gepredigt; vgl. Roest's leider unvollendeten Catalog קרית כפר (Amsterdam 1867) p. 186 der dieselben nach des Verfassers מירת כסף Saloniki 1736 aufführt. איבורה und אינרה sind hier zweifellos identisch; die הלמוד תחת, die Nehama nicht aufführt besteht noch heute vgl. E. N. Adler, Jews in many lands (Philadelphia 1905) p. 143f. — S. 127 Anm. 2 lies X 202 s. v. Printers marks. 1b. Anm. 3. Nach Roest, ספר קרים בער 136f. erschien הלכות ed. Ferrara frühestens 1553 und später als ed. Sabionetta, aus der sie verkürzt sei. — S. 140 Zu S. 17. Das (!) gehört hinter XI—XII. — Zu S. 52 lies: füge hinzu Gross p. 232. — Zu S. 54 lies REJ. 32 p. 129f. — Zu S. 181 lies: neben der Synagoge zu Aix. — S. 143 lies 5195 und 2525. In einer handschriftlichen Notiz identificiert Halberstam, wie ich nachträglich fand, die beiden Flüsse als Abbane und Laisse. A. Marx.

¹⁾ Die Miscellen u. s. w. erschienen ohne meine Korrektur.